

L
A
S
V
E
K
O
V
U

A I D R I

Atiduok Tėsynei, ką privalai!

LAISVĖS KOVŲ AIDAI

I dalis

II laida

LLKS ŽEMAITIŲ Apygardos leidinys
ŽEMAITIJA 1952

Ranka mus spaudžia geležinė
Krūtinę apkala ledais.
Uždekim meile sau krūtinę!
Kovon stokim milžinais!

Mai ron i s

Be anksčiau išleistų įvairių leidinių, šiemet, aštuntus metus vėsdami žiaurią pasiprlešinimo ginklu, spauda ir gyvu žodžiu, kovą prieš paver-gėjus ir savo krašto išdavikus, išleidžiame „Lais-vės kovą aidai“ pirmają dalį.

„Laisvės kovą aidai“ — dainos ir eiléraščiai, sukurti brolių ir sesių žengiančių pro mirtį ir kurstančių Laisvės Aukurą savo gyvybėmis ir krauju. Šiose kukliose dainose įpintos partizanų kovos ir žygiai, kalinių kančios ir ašaros, trem-tinių dejavimai, motinų skausmas ir liūdesys. Šio leidinio tikslas — duoti jaunimui daugiau dainų apie dabartines kovas ir kančias, užkirsti kelią okupantų atneštomis ir mūsų parsidavėlių rašyto-jų sukurtoms, tautiečių dvasią nuodijančioms, dai-noms.

Tenka pažymėti, kad dabartiniu laikotarpiu dai-nų ir eiléraščių esame surinkę labai daug. Tačiau dėl sunkių salygų, kokiose tenka dirbtii ir laiko stokos, negalime jų visų išleisti. Bet, kiek tai leis sąlygos, stengsimės jas dalimis išleisti ir paskleisti tautiečiams.

Daugelį šių dainų autorių pridengė krauju ga-ruojanti mūsų tėvų žemė. Jų kūnus priešai išnie-kinę užkasė nežinomose vietose. Daugelis jų liks Nežinomas Partizanais. Tačiau jų sukurtos dai-nos amžiam liks gyvos. Jos šiandien plaukia iš kovojančio lietuvio lūpų, jos uždega ne vieno lie-tuvio krūtinę Tėvynės laisvės ilgesiu. Jos prime-na lietuviui, kad kova nebaigtą, kad Lietuva gy-va, nenugalima tol, kol yra kam už jos laisvę

kovoti. Dainose įpinta tarp žaliuojančių girių, vinguotų upių, blizgančių ežerų ir pakelėj rymančių smūtkelių graži Tévynė. Jos skatina lietuvių išlai-kyti tautiškumo raktą savo rankose.

Kiek caras nepajégė užstoti kelio iš Prūsų ga-
benamam lietuviškam raštui, tiek šiandien tūks-
tantinės azijatų gaujos nepajēgs užkirsti kelio lie-
tuviškam žodžiui ir raštui, plintančiam iš miškų
ir požemiu. Veltui jų stūgavimai! Veltui jų pas-
tangos palaužti lietuvio dvasią saviems tikslams.
Lietuvis bus ir liks nepalaužiamas, nes jo dvasia
kietesnė už granitą. Jo troškimai, įpinti dainoje,
vėjo sparnais skrenda per Žemaistijos kalnus, Su-
valkijos lygumas, jie atsispindi blizgančiuose eže-
ruose ir lietuvių širdyse.

Daina šiandien lydi girių brolius kovon, ji ra-
mina juos audringą rudens naktį niūniuojant prie
laužo. Daina lydés iškovojuſ laisvę grīžtančius į
gimtą sodžių, kada nukris grandinės nuo kalinių
rankų, kada nebebus niekinami partizanų kūnai.
Daina primins lietuvιui kovą dėl laisvės vaizdus
ir liks pavyzdžiu priaugančiomis kartomis.

TAUTOS HIMNAS

Lietuva, Tévyne mūsų,
Tu didvyrių žeme!
Iš praeities Tavo sūnūs
Te stiprybę semia.

Tegul tavo vaikai eina
Vien takais dorybės,
Tegul dirba tavo naudai
Ir žmonių gėrybei.

Tegul saulė Lietuvos
Tamsumus pašalina,
Ir šviesa, ir tiesa
Mūs žingsnius telydi.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybę težydi!

PARTIZANŲ HIMNAS

Ar sninga, lyja, naktį — dieną,
Ar šaltis kausto mus,
Žinau aš laisvėn kelią vieną, —
Kovot dėl jos ginklu.

Mes, partizanai, vyrs į vyra,
Mes viešpačiai miškų,
Ar dainos skamba, švinas byra,
Mums visados ramu.

I pergalę ryžtingai žengiam,
Širdis pilna garbės,
Aplink granatom apsispengė,
Ranka nesudrebės.

Drąsa ir ryžtas spindi aiškiai
Akyse ir veiduos.
Valia nenugalima reiškias
Tėvynę atvaduot.

Nors sąjūdis šaunus, garbingas
Sudėjo daug aukų,
Bet vyru jam narsių nestinga,
Didvyrių, karžygių.

ŽUVAI DĖL LAISVĖS

Išbaľės tavo veidas
Nušvito ramumu,
Narsusis partizane,
Žuvai dėl laisvės tu.

Tu troškai laisvas būti
Ir laisvę nešt kitiems:
Savajai téviškélei,
Laukams, miškams žaliems.

Tu išėjai jos ginti,
Išplėšt iš svetimų,
Bet rusiškų banditų
Buvai nušautas tu.

Tau baltą smėlio kapą
Papuošiu gélémis
Už meilę téviškélei,
Už nemigo naktis.

Tau suoks lakštutė dainą
Ir meilę ji niūniuos,
Tau ilsintis kapuose
Ramybe užliūliuos.

Narsus ir pasiryžęs
Kovojai tu drąsus,
Tau téviškė ir broliai
Visad dėkingi bus.

Kur auga žalias miškas
Ir žalūs žolynai,
Ten guli palaidoti
Mūs broliai milžinai.

Prie to karžygio kapo
Verkia jauna sesuo,
Kad žuvo josios brolis
Už laisvę Lietuvos.

KAUPELIS SMĖLIO

Štai baigė išdygti kaupelis smėlio
Tarp šlamančių tyliai eglaičių jaunu.
Nelaukdamas nieko, kas eitų paguosti,
Ramus jis palieka, gal amžiams, miegoti.

Čionai nelydėjo jo psalmių garsai,
Nesakė jį žuvus bažnyčios varpai.
Tik salvė nuskriejo į viršų kartu,
Ir visur pilka, vienoda, tylu...

Jų čia nelydėjo sulinkus motulė,
Tyliai neraudojo prie kapo sesulė,
Tik vyrai, sustoję aplinkui ratu,
„Sudie“ jam pasakė vienodū žvilgsniu.

Tu išeini nuo mūsų ir niekad negriši.
Tu ryto saulutę niekad neišvysi,
Nes čia meile tavo iškovoti namai,
Rods, tyliai kalbėjo karžygių veidai.

PARTIZANAS TÉVIŠKĘJ

Šiandien keleivis tu, tik benamis,
Pamilęs raudą miškų tamsių.
Beribiai toliai — tavasis namas
Piłnas svajonių, skambių dainų.

Kas laisvas gimė, vergauti negali,
Tikras lietuvis vergu nebus.
Aukščiausias girdi skundą bedalio,
Mato Tévynę visą kraujuos.

Laisvę pamilęs, visko nustojai,
Likai našlaitis gimtoj šaly.
Skausmą tau suokė téviškés gojai,
Kai tamsią naktį Jon sugrįžai.

Nepasitiko tavęs motutė
Ir negirdėjai balso švelnaus.
Sibiro taigoj kaulai Jos guli,
Nes buvo mama laisvės sūnaus.

Ir seserėlės mėlynos akys
Ilgesiu spindi rytų šaly.
— Sese, dar grįšiu, — tyliai pasakęs
Kenčiančiam Kristui, vėl išėjai...

ŽEMAIČIŲ LYGUMOS ŽALIUOJA

Žemaičių lygumos žaliuoja,
Rugiai siūbuoja nokdami.
Ten broliai lietuviai dejuoja,
Vergijos pančius vilkdami...

Sesers seklyčioj staklės gaudžia,
Į raštą pinasi gija...
O pro atvertą langą graudžiai
Dainelėj skundžias vergija...

Prie kelio gailiai rauda smilga...
O kumštis gniaužiasi plienu.
Žemaičių kraštas pasiilgo
Aušros ir saulėtų dienų...

Ten akmens ašarom pravirko.
Neramūs žmonės ir vaikai.
Į laisvę šaukiasi Kudirkos
Ir Basanavičiaus laikai.

O kai pašauks į mūšį vadas
Pažaist kovoj su mirtimi,
Visoj tėvynėj kils brigados,
Visa siela ir širdimi...

TĖVYNEI

Nors ir audra ar blogas oras,
Pustytų sniegas verpetu,
Garbingai mirt už laisvę noriu,
Sodybas ginti lietuvių.

Mirčiau už brangiąją Tėvynę,
Už kalnus, klonius, upelius,
Kuriuos senoliai mūsų gyné
Nuo priešų rankos kruvinos.

Noriu aukot tėvų šalelei
Gyvybę savo ir jėgas.
Lietuvos sūnūs laimės dalią
Aukoje mano gal atras.

PAVERGTAI TĖVYNEI

Ir kaip nemylėti Tavęs, o gražioji
Tėvynė, Tavo dainų verkiančiu,
Ir kaip nepravirksti, jei grandinę nešioji,
Visais savo kloniais sakaisi: „Kenčiu.“

Ir kaip nekovoti už Tave, mylimoji
Tėvynė jurginų margu,
Kai rusiškos rankos kalėjimu moja,
Uždėjo raudoną vainiką vergu.

Ir kaip nenumirti už Tave, o brangiausia
Šalie vargdienėlių vaikų,
Kai ašaros Tavo veidais rieda gausios,
Kai laisvę Tavo reikalauja aukų.

MOTINAI

Dažnai kartojo mano lūpos
Tą brangų žodį: „Mama, tu...“
Bet tu tyli, lyg negirdėtum,
Už durų amžiams užvertų.

Mamyt, ar dar nepailsėjai
Nuo taip sunkių, nuožmių kančių.
Krūtinė tau ar nesudréko
Nuo mano ašarų karčių?

Nuo tavo ašarų, našlaiti,
Kiečiausios uolos sudrebės,
Tik neprikels mamos iš kapo,
Tik nepaguos, neprakalbės.

Mamyte, kodėl tavo lūpas
Nudažė laimės šypsena?
Ar tau saldi kančia nuo priešų,
Vardas „bandito motina“?

Ir juo toliau, brangi mamyte,
Tavęs labiau pasigesiu.
Pievas, laukus jau išklajojau,
Sakyk, kada ir kur rasiu?..

NEŽINOJAU...

Nežinojau kas laisvę prarasti
Tarp kalėjimo sienų pilkų,
Nežinojau to skausmo bekraščio
Ir kaip žemės gimtosios ilgu.

Šito skausmo tos pilkosios sienos
Nesupras, nesupras, Dieve, ne!
Ir aš būsiu čia vienas ir vienas
Ir maldoj, ir kančioj ir sapne.

O, Tėvyne, jei žūsiu, žinoki,
Kad už laisvę miriau su daina.
Ir prie kapo gailiai neraudoki,
Neraudok, neraudok, mylima.

BE NAMŪ

Ir pravirko mažytis prie durų:
— Pasišildyt įleiskit mane... —
Bet batas jį ketas paspyrės
Suriko: „Išnyki, šunie!“

Tu — lietuvis. Tau kapas ar girios,
Arba Sibiro žemė plati,
Ar ant rankų grandinės plieninės,
Ar kalėjimo narai kieti...

Tu neverki, mažyti, prie durų,
Neprasyki, tavęs nepriglaus.
Tik tavo veidelj audroje
Žvarbūs vėjai Ir lietūs išpraus.

TREMTINIO DAINA

Komijos laukai
Platūs ir ilgi.
Kur tik užmatai
Sniegas ir miškai.

Veltui aš šaukiuos
Komijos laukuos,
Aidas mano balso
Toli nuskambės.

O kad aidas šis
Skristų taip toli,
Kad išgirstum tu,
O mano brangi.

Išgirstum mane
Ir mano dainas.
Ateik ir nušluostyk
Ašaras sūriasis.

Platūs ir šalti
Komijos laukai.
Ar beteks sugrįžti
Kur gimti namai?..

BAIGIAS KOVA

Baigiasi kova žiaurioji
Kraujo aukose.
Lūpos mirštančio kartojo:
Sudiev, téviške!

Sudiev, téte, motinéle,
Sudiev, sesele,
Sudiev, mylima mergele,
Jau negrįšiu, ne.

Jūs mūs laidot negalēsит,
Vien širdis skaudės.
Išniekinti mūsų kūnai
Gatvėse gulės.

Mus palaidos mūsų priešai
Tamsiom naktimis.
Apžels užakétas kapas
Dygiom žolémis.

Néra kam supilti kapo,
Tverti tvorele;
Apraudos tiktais atskridus
Saiba gegelé.

Sese, pirk vainiką rūtu,
Atnešk jį slapčia.
Broli, juodo medžio kryžiu
Pastatyk nakčia.

Jūs, draugai, kovokit likę:
Vykit plėšikus,
Kada bus laisva Tėvynė
Ir jums geriau bus.

Kada plėvesuos trispalvė
Bokštuos Lietuvos,
Tada linksmai dainuos sesės
Laisvės dainelės.

SUGRIŽK LAIMĖJĘS

Nuskynus baltą obels žiedą,
Papuošiu gryčią vakarais,
Oi, lauksiu, lauksiu jojo vieno,
Kad nuramintų jis mane.

Išausiu jam aš šilko juostą
Su neišdylančia eile:
„Lietuvis tas, kurs bočių žemę,
Atpirko savo gyvybe.“

Sutiks smūtkelis jį prie kelio
Parimęs senajam darže
Išskėtus rankas motinėlę
Bučiuos sūnelį glėbyje.

Sugrižk, sugrižk, sugrižk laimėjęs,
Ak, partizane, mielasis.
Oi, būtų skaudu, jeigu vėjas
Praneštu, jog jau žuves tu.

MIELA LIETUVA

Tu esi, Tėvyne, man
Miela Lietuva.
Visados tavim didžiuojuos
Nes tu man sava.

Daug yra kraštų, žinau,
Daug aš jų mačiau,
Bet iš jų visų gražiausia
Tai, Tėvyne, tu.

Upių nér tavy plačių,
Nér aukštų kalnų,
Bet už ką, už ką, Tėvyne,
Taip tave myliu?...

Čia gimiau ir augau aš,
Čia šiandien esu,
Čia kiekvienas medis kalba
Man žmogaus balsu.

Tai mylėk, lietuvi, ja
Širdimi visa,
Ar jai skaisčiai šviestų saulė,
Ar gili tamsa.

PRISIRINKAU...

Prisirinkau nuo tavo kapo
Rudens priplėšytų žiedų,
O jie tyliai tyliai prašneko,
Rodos, būtum kalbėjės tu.

Žiedai tie amžino troškimo
Palaidoti dar ne laiku.
Gegutė guodė ir užkimo,
Nuskrido miško vainiku.

Tu išėjai ir tavo kelią
Vien tiktais pergalė lydės.
Palinkus diemedžio šakelė
Tau apie meilę prakalbės.

Tu išėjai ir jau negrįši,
Ir lino akys nežydės...
Tai leisk, brangus, prie tavo kapo
Surinkt vidurnakčio žvaigždes.

Palinko diemedžio šakelė,
Medinis kryžius tarpe jū...
Tévynė, rodosi, jau kelias,
Gal keltumeis gyvent ir tu?..

SIBIRO LIETUVIUI

Nei téviškés klevų ošimo,
Nei vasaros drugių.
Širdy lyg smuikas verkti ima,
Tau liūdna, tau baugu...

Smūtkelis verkia pas arimus,
Žiedai sesers plaukuos...
Dubysa mėlyna nurimus...
O kas tave paguos?

Gegužis téviškéj ir dainos,
Ir nerami viltis.
O tavo dienos slinks be laimės,
Lyg juodas ilgesys...

Tu Sibiro laukuos kas naktj
Ilgiesi téviškés beržu.
Tau turi ilgesio pakakti.
Ilgétis, juk, gražu...

Tačiau tikék — sugr̄̄šiu vėliai
Dainuot laisvų dainų,
Grožétis giriom, kloniais, slėniais,
Apgintais milžinu.

MANO MOTINAI

Sidabro gijos baltos
Tavuose smilkiniuos...
Gyvenimas tai kaltas,
Gyvenimas kovos.

Supai tu mano lingę,
Lopšinę per naktis,
Dabar sena, palinkus,
Sūnaus belauki vis.

Be savosios pastogės,
Kur dirbta prakaite.
Tenai jau kiti žmonės
Kolchoziniam skurde.

Senatvėje be duonos,
Ramybės ir sūnaus...
Ir sielvartingais tonais
Širdis raudot neliaus.

Ir aš, sūnus benamis,
Išklydės į laukus,
Menu pastogę seną,
Menu gimtus namus.

PARTIZANŲ ŽYGIO DAINA

Partizanai mišku eina
Ir tyliai niūniuoja dainą:
— Ei, lietuvi, ar žinai,
Žengia broliai vanagai!

Mes Tėvynę atvaduosim —
Gélés vél žydės laukuose.
Kai išvysime priešus
Vél sugrįšim į namus.

Kol Tėvynę priešai smaugia,
Bolševikų žvėrys staugia, —
Ginklai mūsų tol žvangės,
Keršto kraujas kol atvės.

Plieno gretas surikiuosim,
Skambią dainą uždainuosim.
Eisim vyrai ir vaikai —
Bégs tie dvasios ubagai.

DAINA

Ar aiškiai šviečia mums saulutė,
Ar mėlynas dangus audringas —
Kareivis vis, vis linksmas tur būt, būt,
Kareivis visada laimingas.

Kada žygiuodami dainuojam,
Ar per laukus einam vorele,
Tai visada, visada mes su daina, su daina.
Daina mus linksmina ir kelia.

Ar bus pavasaris auksinis,
Ar rudenj, kai vysta gélés,
Kareivio vis, vis linksta širdis, širdis,
Kur auksaplaukė mergužélė.

PLAUKITE, UPĖS

Plaukite, upės, kaip skambios dainos,
Rūtomis želkit, eglių miškai.
Kveplančiais kloniais žyginišeinam
Vyrų žaliukų smagūs pulkai.

Kaip lino žiedą mėlyną dangų,
Skaidrina saulė ir vyturiai.
Šiandien į žygį smagūs išeinam
Gimtojo krašto šaunūs pulkai.

Likite ramios, tėvų pirkelės.
Arimų meilės pilna širdis.
Neveltui ugnį iš plieno skeliam:
Pasitikėkit mūsų eilém.

Tad plaukit, upės, lyg skambios dainos,
Rūtomis želkit, eglių miškai.
Kveplančiais kloniais žyginišeinam
Vyrų žaliukų smagūs pułkai.

AŠTUONI JAU METAI...

Palikės savo gimtą bakūžę,
Išėjai laisvės bočių takais.
Tu ten nueisi, kur vėtroras ūžia —
Lietuvos laisvę ginti žaibais.

Aštuoni metai, kai krauju rašom
Lietuvos laisvės garbės lapus.
Aštuoni metai, kai savo krašte
Žaliuos miškuose pilam kapus.

Kiek kartų pylėm tą brangų kapą,
Kiek dar supilsim mes jų saviem.
Kažin kiek kartų prie laisvės kapo
Žymėsim kryžiais kapus brangiems.

Bet ateis laikas, nutils patrankos,
Sugrįš iš miško tautos vaikai.
Bus linksmos dienos, bus laisvos rankos,
Bus džiaugsmo, laimės nauji laikai.

Sutiks su rūtom Lietuvos sesės,
Šalmus dulkėtus gélém išpuoš.
Ir vėl broleliai su geltonkasėm
Laisvoj šalelėj pasiguos.

Tad, partizane, tu ištėséki,
Nes tu tik vienas tautos viltis.
Kovų laukuose tu laisvės sieki
Ir ją parneški ant visados.

BIRŽELIS

Mes daugelį dainų supinsim
Per tamsias rudenio naktis.
Tu mūs išvarginta Tévynė,
Tu mūsų meilė ir viltis.

Birželis savo skaisčią dalią
Supynė giesmėj vyturių.
Atėjo rytmétis išbalęs
Su laisvės ilgesiu gailiu.

Nuslinko tyliai partizanai
Per lauką šnarančių kviečių.
Jutau alsavimą neramu
Ant juų skruostų degančių.

Krūtinėj verda karštas kraujas,
Ir mirga žvaigždės danguje,
Kai jie už téviškélę kaujas,
Per mirtį neša laisvę jai.

ATLIKĘS PAREIGĄ TĖVYNEI

Sustojai tu kely garbingam,
Likimas tarė tau: „Gana!“
Ir, siaučiant mūšiui šiurpulingam,
Užšalo lūpos su malda.

Krauju apskretusi krūtinė
Liepsnojus dar ką tik ugnim.
Kraujuos pasruvusi Tévynė
Šnabždėjo maldą su tavim.

Sustojai tu prie laisvės tako.
Į laisvę žengt nebedrīsai.
Kovos vienos jau tau pakako —
Prie laisvės slenksčio tu žuvai.

Draugai tau kapo nepapuošė,
Pradingo parako migloj.
Aplink granatos, kulkos gaudė
Raketų blizgančioj šviesoj.

Sustojai tu kely garbingam.
Likimas tarė tau: „Gana!“
Ir siaučiant mūšiui šiurpulingam,
Žuvai, kai kėlési tauta.

Pavasario laukai pražydę,
Tévynė ir visa gamta
Šnabždėjo tau: „Miegok, karžygi,
Ne veltui buvo juk kova.“

MOTINAI

Vargsti tu, močiute,
Baisu Lietuvoje.
Priešai, kaip pasiutę,
Žudo ir terioja.

Tave daug kankino,
Daug skriaudų tau darė,
Rūbais kasdieniniais
Iš namų išvarė.

Vargas tavo veide
Raukšles išvagojo,
Girdint šūvių aidą
Akys tau rasoja.

Neliūdėk, močiute,
Nors tau širdį gelia,
Neraudok jei žūsiu
Skindams laisvei kelią.

Tai auka Tévynei
Kurią tu aukojti.
Žodžiai paskutiniai —
Jai ir tau, brangioji.

ĶALĒJIME

Rauda rudens vējas už langu, —
Man krūtinēj liūdna, neramu.
Skruostais nuriedējo ašara viena,
O širdis vaitoja laisvēs laukdama.

Pabundi iš miego, praveri akis,
Girdis žingsnīai sargo... raktu skambesys.
Nieks, oi, nieks nežino, kiek tu čia kenti
Ir kokia dalelē čia sunki sunki.

Lyg pakirstas žiedas rudenio šalnos,
Ilgisi jaunystē laisvēs ir dainos.
Ir tyli paguoda atskrenda tada,
Kai ramina širdī alpstanti malda.

Tad, motule brangi, motina sena,
Neraudok prie vartu, ašarų gana!
Gal praeis pro šalī maldū dar daugiau,
Bet tikrai aš grīšiu, tu tikēk ir lauk.

Gal yra man skirta dar kita lemtis:
Sibiras, Uralas, tolima šalis,
Kelių milijonų laistyta krauju.
Tik Tave, Tėvyne, taip karštai myliu.

Neapleidžia Dievas smilgos palaužtos,
Vienišo paukštelio ištikto audros.
Neapleis ir mūsų tēviškēs brangios —
Čia Marijos žemē ir mes vaikai jos.

TEN KULKOS ŠNARÉJO

Ten kulkos šnaréjo ir švilpė,
Girdėjos granatų garsai.
O jojo krūtinę jau vilgė
Sukrešusio kraujo lašai.

Ir tolo tas triukšmas pašélęs,
Vis tolo link miško tylaus.
Jo veidas sustingęs, išblésęs,
Jau baigė kelionę žmogaus.

Aplink jį šnaréjo žiedeliai
Ir lapai gėlelių jaunu,
Rasos sidabriniai lašeliai
Suspindo virš jojo akių.

Vėjelis linksmutis skrajojo
Ir kruvinus blaškė rūbus.
Toli, ten prie miško bildéjo,
Kol rytas išaušo skaidrus.

IŠEISI TU

Išeisi tu, išeisi ir negrįši,
Išeisi tu baltų beržų taku.
Gal būt, kely suklups tavo jaunystę,
O žydriaakė nepaklaus: „Kur tu?“

Vaidensis tavo aukso plaukai ilgi
Ir liūdnas šypsnis giedriame veide.
Sakyk, kodėl pasaulis toksai pilkas,
Kodėl be tavęs džiaugsmo nėr Jame?

Juoksis žali pavasariai mūs žemėj,
Piemens ragelis vasarą skardens.
Ateis ruduo, kris nuo šalnų žiedeliai,
Ateis žiema, tik nebebus tavęs.

Nejau tu niekad, niekad nebegrįši
Ir nepažvelgsi daugiau į akis?
Tave mylēsiu kol užges jaunystė
Ir lauksiu kol mirtis užmerks akis.

VAKARAS GIRIOJE

Atėjo vakaras į girią,
Atėjo ilgesys pas mus.
Berželių šakos prasiskyrė
Ir pučia vėjas nuo namų.

Prie laužo sėdi laisvės broliai
Akis įsmeigę į liepsnas.
Tai vėl prasmego girių toliuos
Kovos ir nerimo diena.

Plevenk, plevenk, miela liepsnelė,
Ir su mumis drauge dainuok.
Į laisvę veda vienas kelias,
Į saulės kupinas dienas.

Atėjo vakaras į girią.
Veidai užsidegė ugnim.
Šviesa tamson sau kelią skyrė,
Drąsiai mes žvelgiam ateitin.

SESEI

Nekart mačiau žibiuoklių jūroj
Išnyrant garbanas gelsvas.

Bet kas iš to dabar, kad žiūriu, —
Jau tavęs nieks čia neatves.

Tu negirdi, kaip medžiai šnata,
Kai vėjas drasko jų lapus.

O mums tarp jų ir šiandien gera,
Nes tu išsaugojai takus!

Linguos čia eglės apšarmotos,
Sustaugs vidurnakčiais vilkai...
Tave atskyrė šaltos grotos,
Už jų tu karžyge likai.

OI NEVERKI, MOTINĖLE

Oi neverki, motinėle,
Kad sūnus į karą stos.
Kad paémęs rankon kardą
Priešui keliąjis pastos.

Neraudoki, žilagalve,
Jeigu mylimas sūnus,
Gindams téviškés trispalvę,
Nuo klastingo priešo žus.

Jei nebaigs jis pradalgėlės,
Nešienauta liks laška,
Žygini mūsų, motinėle,
Laimink mylinčia ranka.

Tu žinoki, kad iš jis tūj pribū
Tau ir tautai gyvas bus.
Tu žinoki, kad didvyris
Miręs neina į kapus.

Jei bernelij šauks Tévynė,
Mergužèle, neraudok.
Sek jam gėlę prie krūtinės,
Ginklą rankon jam įduok.

Jei bernelis rengsis žygin,
Tark aistringą jam „myliu“.
Karj myliu aš, karzygi,
Nekalbésiu su bailiu!

Šitaip tavo palydėtas
Mylimasis bus narsus.
Jei sugrįš — nenugalėtas,
O jei žus — garbingai žus.

Mylimają ir Tévynę
Tavo gélės jam primins.
Drąsią mylimo krūtinę
Laisvės Kryzium padabins.

ANT RANKŲ PANČIAI

Ant rankų plieno pančiai čeža,
Už durų užraktai tvirti.
Už ką, už ką mus taip kankina,
Už ką grasina mirtimi?

Kuo kaltas aš, kad pamylėjau
Lietuvos klonius ir kalvas?
Kad man patinka pievų gélés,
Karpyti lapai jazminų?

Veltui ant rankų plieno pančiai čeža,
Veltui grasina mirtimi!
Tai kas, kad mūsu jėgos mažos —
Išsivadavimas arti!

Greitu laiku plevens trispalvė,
Skambės daina laisvos tautos.
Laukai, miškai ir upių gojai
Vien laisvės dainą atkartos.

Melsvajam toly akys lūžta,
Širdis plaka neramiai.
Kada sugrįž į mano lūšnā,
Audringi džiaugsmo sūkurai?

LIŪDI, OI, LIŪDI...

Pavasarėlį gélės žydėjo.
Lietuvos pievom kraujas tekėjo.
Liūdi, oi, liūdi Lietuvos žemė,
Dangaus saulutė verkia aptemus.

Kas dieną laukia šviesesnio ryto,
Laukia rytojaus auksu dažyto.
Aušta aušrelė, dienelė švinta,
Sidabro rasos nuo šakų krinta.

Šlama girelė. Žalia eglelė
Po šakom slepia jauną bernelį.
Teka saulelė pro rūką tirštą,
Jaunas karžygis girelėj miršta.

Džiaugias stribokas, kad ginklą turjs,—
Draugą nušovęs, brolij nudūręs.
Girias žudikas klastingu šūviu
Išgéręs kraują brolio lietuvio.

Kaip jie voliojo kruvinus kūnus,
Tą viską mato Dangaus Galiūnas.
Mato, kaip teka krauko upeliai,
Kaip neteisingai žūsta berneliai.

Neverk, močiute, sūnaus galingo,
Kuris užmigo mirtim garbinga.
Kad ir užkastų kur nors į krantą,
Visur karžygui žemelė šventa.

PARTIZANE

Partizane, ko taip liūdi,
Blanksta tavo skruostai?
Ar mamaitės pasiilgai,
Ar vaidenas tau namai?

Žalias miškas čia apsupęs
Užliūliuos tave slapčia,
Ir sena močiutė tyliai
Pabučiuos tave sapne.

Tave grįžtantį į mišką
Ji toli toli lydės,
Slapta ašarą nubraukus
Širdy ilgesys žydės.

Tau kovoje, partizane,
Tenesudreba širdis,
Nes tik tu savo Tėvynei
Laisvės saulę parneši.

KAPINYNE

Kai sūnų išleidai į laisvės kovas
Ir ašarą nubraukei tyliai,
Pašvaistė ties pamiskė švietė rausva
Ir neše kulkosvaidžius vyrai.

Kulkosvaidžiai grojo per dieną ir naktį,
Nuo salvių skambėjo žalias šilas.
Kiekviena gélė buvo baimės pilna,
Kiekvienas žmogus buvo piktas.

Kai šūvius įsakymas liepė nutraukti,
Pakilo būriai, tarsi žvakės.
Už aušrą, už mėnesį degė skaisčiau
Išblyškusių didvyrių akys.

Rytuose išbrėško sidabro aušra,
Ir buvo nutilusios salvės.
I kapines žengė lygiuojanti greta —
Sušaudytos rankos ir galvos.

Kai skausmas sustingdė krūtines visų,
Tik šautuvų tūtos blizgėjo.
Tada takeliu į didvyrių kapus
Pavargus senutė atėjo.

Ir tarė jinai partizanui vienam:
— Palaukit, jei turit dar laiko.
Aš noriu pažvelgt į akis čia vienam,
Kurs buvo tikras mano vaikas.

Sausa ir gyslota, bet tvirta ranka
Ji vartė kiekvieną lavoną.
Ir prijuostė josios nusvirus marga,
Nusidažė nuo kraujo raudonai.

Karžygiai sustingo nebylioj maldoj
Ir šautuvus pirstais paglostė...
Senutė lavoną bučiavo sūnaus
Nužérusi smėlį nuo skruosto.

Ir niekas nebetarė žodžio tada,
Tik vėjas nerimdamas trypė.
Senutės sausa ir gyslota ranka
Prie kruvino veido prilipo.

Karžygiai pažuto — minutė sunki...
Pakélé rankas prie kepurių.
Norėjo pažvelgti į jojo akis,
Bet štai — jis akių nebeturi.

PRO GIMTAJĮ SODŽIŪ

Tyliai leidžias pavargusi saulė,
Aš pro gimtajį sodžių einu.
Gal būt, daug ką pamiršiu pasauly,
Tik tavęs aš pamiršt negaliu.

Liūdna grjžus į gimtajį sodžių,
Matos krūvos tiktai pelenų.
Liūdnas vaizdas širdies nepaguodžia,
Daugel ašarų krinta gailių.

Susimastęs ten klevas senelis,
Matės daugel liūdnų valandų,
Matės Sibiran vežamus žmones,
Matės sodžių jis pilną gaisrų.

Šaltuona tiktai šn'ara iš tyko,
Glosto galvas plikas akmenų.
Matė daugel kovų ji už laisvę
Ir ne kartą pasruovo krauju.

PRIE LAUŽO

Miške, prie laužo, vanagai sėdėjo,
Liūdną dainelę traukė pamažu;
Jos tylus aidas taip švelniai skambėjo,
O jos klausytis buvo taip žavu.

Laužo šviesoje veidai surimtėjė,
I šalis blaškos deganti liepsna.
O mintys skraidė apie gimtą šalį,
Kur jujų laukė tėviškės dukra.

Skriski, dainele, apie brolius, seses,
Apie gimtuosius sodžiuj namelius.
Apie motulę, laukiančią prie kelio
Ir mergužélės mėlynas akis.

Laužas jau gėsta ir naktis artėja,
Gana dainuoti, broliai vanagai.
Ruoškimės žygin, jau laikas atėjo,
Nes naktužélė mūsų motina.

Mes, partizanai, kovų nepabūge.
Nešame laisvę ant savo pečių.
Ir tegul priešas mūsų nebaugina, —
Nes mes nebijom alkaučių gaujų.

AIDAS NUO PAVENČIŲ

Ir atskrenda aidas
Ten nuo pavenčių.
Sako, kad sugrįščiau
Vėl pas juos sykiu.

Kiti prie Ventužės
Juoksis ir dainuos,
Aidas mano juoko
Nebeatkartos.

Laigė mano dienos,
Skraidė drugeliu.
Tu mane lydėjai
Pavenčių taku.

Kiti prie Ventužės
Juoksis ir dainuos.
Aidas mano juoko
Nebeatkartos.

Viskas praskambėjo —
Aidas ir juokai.
Tik dažnai vaidensis
Mieli pavenčiai.

MOTINÉLEI

Nedejuoki, neverk, motinéle,
Kad laisvę pamilo sūnus.
Kad palikės tave jis išėjo
I žaliuosius Tévynés miškus.

Auginai jį, naktim nemiegojai,
Prie lopšelio rymojai tyliai.
Ką užaugės jis ras — nežinojai
Šviesią ateitį kūrei širdy.

— Mama, — tardavo vaikiškos lūpos,
Ir tau buvo to žodžio gana.
— Mama, laisvę Tévynés man rūpi
Partizano vilioja dalia.

Laimink žygin mane, motinéle —
Prakalbėjo užaugės sūnus.
— Aplankysiu tik vakarą vėlų
Aš tave ir gimtuosius namus.

Ir išėjo palikdamas gėlą,
Baisų nerimą, skausmą širdy.
Ne raudoti ir verkt, motinéle,
Bet didžiuotis tu šiandien turi.

Išauginusi tikrą lietuvį,
Tikrą vaiką savosios tautos
O kiek daug nelaimingų žuvo,
Kuriems motinų trūko globos.

JAI

Dar tuomet, kai pro beržą skarotą
Mums atrodė gélėtas dangus,
Supratau, kad širdis valdo protą,
Kad kažkas taip suartino mus.

Bėgo dienos, kaip bitėms gélėse...
Tuščia būtų gyventi be jų...
Vakarai toluoje išblėsę
Neužmerkdavo mūsų akių.

Bet mylėt vien tave negalėjau, —
Sau priskyriau Tévynės vargus.
Neblaškiausi, kaip pūkas ant vėjo,
Nors likimas atrodė baisus.

Nepalaužė vargai, nei pavojai, —
Už Tévynę ir mirt nebaisu.
Tik skaudu, kad tu net nepamojai,
Kai skubėjai nuo miško taku...

Tave apnešė dulkės parado,
Atitolo vargai svetimi.
Kažkas naujo tavy atsirado,
Ir kas buvo, pamiršti imi...

Neramu. Kartais širdį taip gelia.
Laimę tik atminimuos randu...
Bet visvien kantriai eisiu tą kelią,
Nes jūs esat man brangūs abu.

MŪS DIENOS

Vos slenka dienos, tartum vėlės,
Jos niūrios niūrios, kaip naktis.
Per miškus, per laukus, pro gėles,
Tartum aidas keliauja mirtis.

Žygiuojame mes jos šešely
Dėl laisvės ir dėl Lietuvos...
Ir nieks nežinom, nieks nespėjam —
Kuriams jinai nusišypsos.

O jei mirties ranka kaulėta
Valingu mostu man pamos,
Ar beatmins kas laisvės rytą,
Kad aš žuvau dėl Lietuvos?

Ar mirtinom kovom praūžus
Kas aplankyt mane ateis?
Ar kapą bepapuoš motulė
Tyliais gegužio vakarais?..

Gal tik gegutė kur atlėkus
Man gailiai gailiai užkukuos,
Arba pietų vėjelis tykus
Raudančią smilgą pasiūbuos?..

KAD PAVASARIS NEBUNDA

Siaus pavasariniai vėjai.
Sniegas mums lipdys akis...
Žeme, kiek tu iškentėjai!
Ar ilgai tylési vis?

Aš girdžiu nūn tavo skundą,
Tylų skundą iš gelmių,
Kad pavasaris nebunda.
Laisvės taip ilgu ilgu...

Skundžias tavo kloniai platūs,
Verkia ašarom beržai.
Slenka tyliai metų metai
Ir vis klausia: „Ar ilgai?“

Ar ilgai dar slėgs krūtinę
Priešai téviškės šventos?
Ar ilgai tironai mindys
Krantus Minijos, Ventos?

Aš girdžiu nūn tavo skundą.
Žeme, tu miela, šventa!
Kad pavasaris nebunda
Verkia Minija, Venta...

UŽAUGAI TU

Užaugai tu, tapai, kaip plienas tvirtas.
Lieknas, kaip liepa, kietas kaip uola.
Tu supratai, kad tau yra paskirta
Gint savo kraštą karžygio drąsa.

Tu išėjai į partizanų kelią,
I jį žengei su šypsena veide.
Tu palikai motulę ir mergelę,
Sakei: „Neverk, lydék su šypsena.“

Kovojai tu, nes laisvės tenorėjai,
Kovos draugams, sudiev, dar pasakei
Visas jėgas tu paaukojai laisvei,
Bet laisvo krašto tu nebematei.

Liūdi tavęs motulę ir mergelę,
Niūrūs paliko be tavęs draugai;
Kurie už tai, kad priešas skriaudžia šalį,
Prisiekė tau kovoti amžinai.

VĖJELIS PAKLYDĘS

Vėjelis paklydės po pievas lakiojo
Ir žaidė žiedeliais dūrvonų plačių,
Budrus vieversėlis padangėm skrajojo
Ir sveikino rytas artoją laukų.

Išbalę sodeliai nuo vėjo lingavo,
Jie sakė praeiviu: „Tai čia Lietuva!“
Pro atdarą langą mergaitė dainavo,
Ir juokės Tėvynė, kai juokės gamta.

Šiandieną siūbuoja berželis apžėlęs,
Sulinkus bakūžė jau svyra visai,
Ir, sielvarto skundą jamžinės vėjas,
Tenuneša aidus tik audrai juodai...

Sudžiūvus krūtinė gan tyliai kvėpuoja,
Išblėsusios akys išdžiūvo seniai,
O vietoj lakštučių vien pūgos kvatoja, —
Tai ženklas, kad miršta nauji tremtiniai.

JEI SUGRĮŠIU...

Ir gyvено jaunas partizanas —
Jis valdovas žaliujų miškų.
Per miškus, per girią,
Šiandien čia, ryt jau ten,
Per girią, girią, girią, girią.

Cit, neverki, jauna mergužéle,
Aš iš miško greitai sugr̄šiu.
Per miškus, per girią, ir t.t.

Jei sugr̄šiu jaunas nepražuvęs,
Tai tave, gražuole, paimsiu.
Per miškus, ir t.t.

Ir gyvensim mes tada laimingi,
Nes laisva bus mūsų Lietuva.
Per miškus, ir t.t.

IŠDYGO KAPAS

Išdygo kapas tarp eglaičių
Ir juodas kryžius iš šakų,
Be vėjo blaškomų našlaičių,
Be rūtų kvepiančių kerų.

Ir niekas jojo neraudojo,
Neliko niekas ten ilgai.
Tik ginklo broliai rūstūs éjo,
„Sudiev“ pasaké jam tyliai.

Ir liko kapas užmaskuotas
Didžiulio miško glūdumojo.
Ten veidas žemémis apklotas,
Jaunysté žydinčioj jégoj.

PARTIZANO ILGESYS

Pavasaris atėjo ir jo pilkos dienos.
Laisvas partizanas miškuose gyvens.
Vargo iškankintas, laisvės išsilgės,
Veidas ilgesingai žieduose spindės.

Tu neverk, mergaite, neliūdėk prie vartų,
Aš jau neateisiu liepų takeliu,
Ir nebedainuosiu tau linksmų daineliu,
Nebepasakysiu, kad tave myliu.

Ach, tas gimtas sodžius žydinčiuos
darželiuos!

Jis užbūrė širdį, širdį tarp žiedų;
Bet jinai nerimsta, vakarinei spindint,
Vis dar laukia laimės, laisvės vakaru....

Bet gana tos meilės ir gana tų žodžiu!
Gal kada dar mūsų laimė neaplenks.
O dabar už laisvę ir už gimtą sodžiu
Mano tvirtos rankos priešui mirtį rengs.

PARTIZANO KELIAS

Kur prisiglausti be namų,
Be mylimos pastogės?
Po šonu — gultas samanų
Ir eglių šakos — stogas.

Ankstyvo rytmečio dangus
Žarijom apsiniaukęs.
Pro medžių šlamančius lapus
Žvarbus vėjelis kaukia.

Nebesušilsi prie ugnies, —
Ugniaivietė užgęso.
Bet koks gi mylimas iš ties
Tas kelias partizano!

Birželio naktys ašaros...
Rugsėjo naktys klaikios...
Žvaigždė kapelj pašarvos
Ir nusiminus klaidžios...

Kelelis, kelias per miškus
Ir tolimas ir mielas.
Jis driekias tolumon lauku
Ir — į kapelj smėlio.

MELSVOS ŽIBUOKLĖS

Pražydo pirmos, melsvos žibuoklės.
Paukštelių dainos skamba linksmai.
Tévyne ginti išėjo broliai
Tylūs, bet narsūs, kaip tie arai.

Vartuos rymojo sena močiutė
Ir mergužélė, likus viena.
Jinai žinojo, ko vėtrös siuto,
Kad partizano sunki dalia.

Véjas įnirtęs blaškės ir užė,
Draskė žibuoklių melsvus žiedus.
Kvatojo ginklai, sprogo granatos,
Lydėjo brolius kovos lauke.

Apgaubė kapą liūdnas berželis.
Žvaigždėm nušvitus verkė naktis
Ir tartum sakė: „Sudiev, mergele,
Nebebučiuosiu tavo akių.“

Sudiev, brangioji mano Tévyne.
Jūs, mieli broliai, narsūs arai,
Skrajokit gojais, laukais, arimais,
Parneškit laisvę mums lietuviams.

Ramiai ilsékis, tu, partizane,
Tavęs gimtoji šalis liūdės...
Pačioj jaunystėj padėjai galvą —
Lietuva laisva tave minės.

ŽAIBUI

Iš krašto, kur Dzūkija visi vadina,
Palikęs savuosius tévus išėjai
Kovoti už laisvę brangios Tévynės,
Aukoti save vien tik jai.

Naikindamas priešus, globodams savus,
Nekartą Tu mirčiai žvelgei į akis.
Sužeistą draugą nešei per miškus,
Atimdamas priešui viltis.

Kuklus Tu buvai ir didžiuotis nemégai
Nors vardą kovoj „Žaibo“ pasirinkai.
Į kovą éjai drąsiai ir ryžtingai,
Mirties nebojai visai.

Ten, sniegui pirmam iškritus, išėjai
Palikęs gyventi tris draugus pamiskėj,
Bet Dievas taip leido, neilgai viešejai,
Žuvai bekovodams tenai.

Tikėjais vėl dieną praleidęs laimingai
Sugrįžt atgal pas savuosius draugus,
Bet priešams apsupus kovoja garbingai,
Nukaudamas jujų vadus.

Iš degančio namo laimingai išbègai
Sunaikinęs keturis priešus staiga.
Vėl kautis turéjai, slapukus sutikęs,
Sušvitęs, Žaibeli, žuvai.

Lietuvos žemelėj iilsėkis, didvyri,
Mes likę gyvi vis kovosim toliau.
Išnaikinsim priešus, išvysim grobuonis
Ir laisvę nušvis mums tuoju.

KAS TU ESI?

Kas tu esi, kur eini, partizane,
I nežinią, i mirtį ar audras?
Ar rytmečio padangė išsiblaivius,
Kely tik tavo liūdną kapą ras?

Esu aš tas, kurį išugdė žemė,
Esu aš tas, ką laimino dangus.
Kam naktys blaivios, dienos jau suteme,
— Esu aš tas, esu aš tas žmogus.

Esu aš tas, kuris pamynė mirtį juodą,
Esu aš tas, ką audros nenuneš.
Ir kai lydési juos nevaišių soduos,
Audros dienoj ieškokite manes.

DUBYSOS SLĒNIO PARTIZANAI

Kur statūs krantai ant Dubysos,
Kur šlama banguoti miškai,
Žygiuoja narsūs partizanai,
Palikę gimtuosius namus.

Namuose jų niekas nelaukia,
Siaubinga ten siaučia mirtis,
Motulė ir sesė išėjo,
O tēvas užmerkė akis.

Kas vakarą, saulė kai leidžias,
Kažkur ten nuaidi daina,
Jaunutė mergaitė, šviesplaukė,
Nuliūsta kažko laukdama.

Kur jis ir kodėl neaplanko,
Skausmingai suvirpa širdis.
Gal kitą jisai pamylėjo,
O gal ji sutiko mirtis?..

Bet ne! Jis tebéra dar gyvas,
Tėvynei jo plaka širdis.
Kai tėviškėj nebus vergijos,
Tada mylimasis sugrįš.

PARTIZANAS IR GIRUŽĖ

Sušlamėjo girios medžiai
Nuo žiaurių vėjelių,
Ir išėjo partizanais
Daug jaunų bernelių.

Oi, giruže, tu žalioji,
Ar ilgai tu glausi mus?
Kol laisvužę iškovosim,
Ar atstosi mums namus?

Partizano vienas kelias —
Už Tévynę jis kovos.
Žalias téviškės giružės
Laisvės dainą jam dainuos.

Tu, močiute ir mergele,
Mūs neverk ir neliūdėk.
Juk sugrįšiu iš giružės,
Laisvė téviškėj žydės.

Ir kol mūsų téviškėlė
Brangios laisvės susilauks,
Partizanai ir giružė
Brolius karo žygin šauks.

PAMILOM MES TAVE

Pamilom mes tave, žemele,

Pavasario margais laukais.

Jau toks įgimtas jausmas kelia

Būt tavo meilės milžinai.

Kiekvienas tavo želmenėlis,

Kuklus žiedelis paupy,

Ar galvą pumpuras iškélęs

Atranda aidą mums širdy.

Tu kaip ramunė prie takelio,

Tu kaip našlaitė be globos.,

Dažnai tau širdį skausmai gelia,

Bet kas paklaus, užstos, paguos...

Tik aš tavo penu užaugės,

Artojas tavo ir sūnus.

Kaip motiną, kaip draugę brangią,

Krūtine dengsiu prieš visus.

Ir kai padės pūslėtas delnas

Išalį dalgius, noragus.

Ir ims tik kardą, sunkų šalmą,

Ir sės į juodbérius žirgus.

Jau nereikės tau būt našlaite,

Neteks paklausti kas paguos.

Tu pamatysi lietuvaity

Už tave mirštanti kraujuos.

Ir kai eisi pro naują kapą,
Neužmiršuolės ten žydės.
Tu pajusi širdis kaip plaka,
O !ūpos žodžius sušnibždės.

Myliu, myliu tave, žemele,
Pavasario margais laukais.
Jau toks įgimtas jausmas kelia
Būt tavo meilės milžinais.

LIETUVAITĖ

Regiu tave papieviais grįžtant
Išdraikius garbanas gelsvas,
Esi brangesnė man už viską —
Pievų takelyje basa.

Plonų linelių baltą drobę
Tu tankiai dévi nedėlioj,
Ir tau nereikia plono šilko, —
Tave ne miestas suvilios.

Ir tavo akys tokios žydrios,
Kuriom vilioji tu visus,
Ir tau toks paprastas pasaulis,
Visad nuoširdi lieki tu.

AŠ PASIKLAUSČIAU

Aš pasiklausčiau šiaurės vėjelio,
Kokią man laimė žada rytai.
Gal tiktais vieną juodą vargelį,
O gal reiks gulti žemén juodon.

Norėč, mieloji, nors vieną kartą,
Pažvelgt, brangioji, tau į akis,
Ir pasiklausti: „Kodėl taip ilgu,
Ko nerimauja mano širdis.“

Palinkęs kryžius ant mano kapo...
Rasos lašeliai mane migdys,
O gal nukritęs koks beržo lapas,
Pridengs man kapą rudens nakty.

KITADOS...

Kalnai, kur dainavo, upeliai klegėjo,
Kur aš mažutėlis laksčiau.
Pušelės lyg rūtos, lingavo nuo vėjo
Ir kilo aukštyn, vis aukštyn.

Kaip būdavo gera po liepom šakotom
Nuvargusią galvą priglaust,
O rytą auksinį, rasotom palaukėm
Nubristi lig pačio dangaus.

Iš šiandien tie patys upeliai dainuoja,
Ir šiandien ten gera, ramu.
Tie patys kalneliai, rugiai, uogienojai,
Tik aš nebe tas jau esu.

ATSIDARIMAS

Buvo dienos gražios ir svajingos,
Žaidė juokas mūsų širdyse,
Mus lydėjo paukščių sutartinės,
Kai mes skynėm žiedus laukuose.

Aš jums, draugai, sakau: „Sudiev“,
Gyvenimas mus kviečia pas save.

Kyla bočių mūs Tévynės meilė,
Girdim balsą nekaltą draugų.
Ak, Tévyne, būki visad miela,
Mums gyventi teiki daug jėgų.

Aš jums, draugai, sakau: „Sudiev“,
Gyvenimas mus kviečia pas save.

Žengsim vieškeliais plačiais, vinguotais,
Mus lydės žvaigždutės danguje,
Džius Tévynės veidas ašarotas,
Grįž mums laisvę, tils nakties audra.

Aš jums, draugai, sakau: „Sudiev“,
Gyvenimas mus kviečia pas save.

VAKARE

Aš verkiau parimus tarp tvorų darželio,
Kai, paspaudęs ranką, tyliai išėjai.
Ašarom sidabro verkė rūtos žalios,
Verkė ūkanose skęsdami laukai.

Kas paklaus: „Kodėl gi ašaros taip rieda?“
Kas man, ravint rūtas „Padék Diev“ sakys?
Kas akis manąsias atras lino žiede?
Kas gi, kas gi, kas gi širdį nuramins?

Naujos staklės mėto šeivas ažuolines,
Baltos drobės riečias taip lengvai lengvai.
Rankšluostin įausiu: „Lietuva Tėvyne,
Tu didvyrių žeme! Mes Tavo vaikai.“

O kada žemelė bus nuo kraujo soti,
Ir kada sugrįši dulkėtu keliu,
Atnešiu vandens tau moliniams ąsoty,
Duosiu nusišluostyt rankšluosčiu dailiu.

T u r i n y s

1.	Įžanga	3
2.	Tautos himnas	5
3.	Partizanų himnas	6
4.	Žuvai dėl laisvės	7
5.	Kaupelis smėlio	8
6.	Partizanas ir giružė	9
7.	Žemaičių lygumos žaliuoja	10
8.	Tėvynei	11
9.	Pavergtai Tėvynei	11
10.	Motinai	12
11.	Nežinojau	13
12.	Be namų	13
13.	Tremtinio daina	14
14.	Baigias kova	15
15.	Sugrįžk laimėjės	16
16.	Miela Lietuva	17
17.	Prisirinkau	18
18.	Sibiro lietuviui	19
19.	Mano motinai	20
20.	Partizanų žygio daina	21
21.	Daina	21
22.	Plaukite, upės	22
23.	Aštuoni jau metai	22
24.	Birželis	24
25.	Atlikės pareigą Tėvynei	25
26.	Motinai	26

27. Kalėjime	27
28. Ten kulkos šnarėjo	28
29. Išeisi tu	28
30. Vakaras girioje	29
31. Sesei	30
32. Oi neverki, motinéle	30
33. Ant rankų pančiai	32
34. Liūdi, oi, liūdi	33
35. Partizane	34
36. Kapinyne	34
37. Pro gimtajį sodžiu	36
38. Prie laužo	37
39. Aidas nuo pavenčių	38
40. Motinélei	39
41. Jai	40
42. Mūs dienos	41
43. Kad pavasaris nebunda	42
44. Užaugai tu	43
45. Véjelis paklydės	44
46. Jei sugr̄šiu	44
47. Išdygo kapas	45
48. Partizano ilgesys	46
49. Partizano kelias	47
50. Melsvos žibuo klės	48
51. Žaibui	49
52. Kas tu esi?	50
53. Dubysos slénio partizanai	51

54. Partizanas tėviškėj	52
55. Pamilom mes tave	53
56. Lietuvaitė	54
57. Aš pasiklausčiau	55
58. Kitados	55
59. Atsisveikinimas	56
60. Vakare	57
